

ОБЕРЕЖНО АМІАК! ПАМ'ЯТКА НАСЕЛЕННЮ!

Аміак (NH_3) – безбарвний газ з характерним різким запахом і їдким смаком. Він майже у два рази легший від повітря.

За звичайних умов аміак легко зріджується під тиском, а при випаровуванні поглинає тепло – сильно охолоджується. Ця властивість використовується у промислових та побутових холодильниках на м'ясокомбінатах, молокозаводах, овочевих базах, тобто там, де є необхідність в охолодженій продукції. Крім того, він є сировиною багатьох хімічних виробництв. Аміак зберігається і транспортується у зрідженому стані.

Він один з найважливіших продуктів сучасної хімічної промисловості. Головною галуззю його застосування є виробництво нітратної кислоти і азотних добрив. Крім того, аміак використовують для виробництва багатьох інших хімічних продуктів. Останнім часом зріджений аміак і водний розчин аміаку стали широко застосовувати безпосередньо як азотне добриво.

При $-33,35^\circ\text{C}$ і звичайному тиску аміак скраплюється в безбарвну рідину, а при $-77,75^\circ\text{C}$ замерзає, перетворюючись у безбарвну кристалічну масу. Його зберігають і транспортують у рідкому стані в сталевих балонах під тиском 6–7 атм.

Як рідина, аміак легший за воду, має меншу густину і при виході на повітря утворює слабкий дим. Вогненебезпечний, створює вибухові суміші з повітрям, отруйний. Особливо небезпечний для очей.

У воді аміак розчиняється дуже добре:

- при 0°C і звичайному тиску в 1 об'ємі води розчиняється близько 1200 об'ємів NH_3 ;

- при 20°C – 700 об'ємів NH_3 .

Концентрований розчин містить 25% NH_3 і має густину $0,91 \text{ г/см}^3$. Розчин аміаку у воді називають *аміачною водою* або *нашатирним спиртом*. Звичайний медичний нашатирний спирт містить 10% NH_3 . При нагріванні розчину аміак легко випаровується.

Гранично допустима концентрація аміаку така:

- поріг сприйняття – $0,035 \text{ мг/л}$;

- подразнення верхніх дихальних шляхів відзначається при концентрації **$0,3 \text{ мг/л}$** ;

- подразнення очей – **$0,5 \text{ мг/л}$** ;

- подразнення шкіри – **7,21 мг/л** (з'являється червоність, пухирі);
- кашель задушливий – **1,25 мг/л**;
- токсична доза при **1,5 мг/л протягом 1 години** (50% персоналу може загинути від набряку легенів);
- концентрація – **3,5 мг/л** протягом декількох хвилин призводить до смерті.

Ознаки отруєння:

- сильний кашель та задуха;
- різь в очах;
- порушення частоти пульса;
- почервоніння шкіри;
- подразливість на слизові оболонки та шкіряний покрив.

Дії при отруєнні аміаком:

- винесіть постраждалого на свіже повітря;
- шкіру, слизові та очі промити водою або 2 % -им розчином борної кислоти не менш ніж 15 хвилин;
- в очі закапайте по дві-три краплі 30-процентного альбуциду;
- в ніс – оливкову олію.

Дії під час передачі повідомлення ви знаходитеся вдома:

- з'ясуйте напрямок виходу із зони зараження;
- одягніть на себе засоби захисту органів дихання, ватно-марлеву пов'язку, рушник або іншу бавовняну тканину, складену в декілька раз, попередньо змочивши її 2 розчином лимонної чи оцтової кислоти або водою;
- допоможіть дітям, інвалідам, пристарілим в їх підготовці до захисту і евакуації;
- візьміть з собою найпростіші засоби захисту шкіри (плащі, накидки);
- виходьте із зони можливого зараження в напрямку, вказаному в повідомленні штабу цивільного захисту або перпендикулярно до напрямку вітру.

Засоби захисту :

- ізолюючий протигаз;
- фільтруючий протигаз марки КД;
- респіратор РПГ – 67 – КД;
- захистний одяг (гумові чоботи, рукавички)

ЗАПАМ'ЯТАЙТЕ!

- Своєчасна та правильно надана перша медична допомога врятує життя потерпілому від аміаку;
- Паніка тільки ускладнює обставини і може призвести до людських жертв та травматизму;
- При підозрі на ураження не допускайте ніяких фізичних навантажень, пийте якомога більше теплого молока, чаю і обов'язково зверніться до лікаря.